

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Broj: 05-02-28-1305/21
Posušje, 15. rujan 2021. godine

Federacija Bosne i Hercegovine 2
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj	Broj priloga
		21-00-2021	

FEDERALMO MINISTARSTVO FINANSIJA
Mehmeda Spahe br. 5
Sarajevo

Predmet: Program javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2022.-2024.godine - dostavljanje

Poštovani,

Sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija („Službene novine Federacije BiH“, broj:106/14 i 27/19) dostavljamo Odluku o donošenju Programa javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2022. – 2024. godine koji je usvojila Vlada Županije Zapadnohercegovačke , broj:01-540-4/21-100 od 7. rujna 2021. godine s Programom javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2022. – 2024. godine. IP obrasce projekata koji su u PJI Županije Zapadnohercegovačke ranije su dostavljeni u sklopu dostave Nacrta PJI Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2022.- 2024. godine, gdje nije bilo izmjena i dopuna IP obrazaca.

S poštovanjem,

Ministar
Dario Sesar

Dostaviti:

- Naslovu
- Pismohrana

Na temelju članka 19. stavka (2) Zakona o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 15/21), članka 29. stavka (5) i članka 30. stavka (3) Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj:102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) i članka 2. stavka (2) i (4) Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija („Službene novine Federacije BiH“, broj:106/14 i 27/19), Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 100. sjednici održanoj 7. rujna 2021. godine, donijela je

ODLUKU
O DONOŠENJU PROGRAMA JAVNIH INVESTICIJA ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE ZA RAZDOBLJE 2022. – 2024. GODINE

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom donosi se Program javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2022. – 2024. godine .

Članak 2.
(Sastavni dio)

Program javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2022. – 2024.godine je sastavni dio ove Odluke.

Članak 3.
(Institucije za provedbu)

Za provedbu ove Odluke odgovorne su županijske institucije i jedinice lokalne samouprave, svatko u okviru svoje nadležnosti.

Članak 4.
(Obveza dostavljanja)

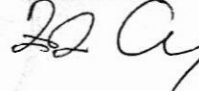
Zadužuje se Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke da ovu Odluku dostavi Federalnom ministarstvu financija.

Članak 5.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
-VLADA-
Broj:01-540-4/21-100
Široki Brijeg, 7. rujna 2021

Predsjednik
Zdenko Čosić

Uvod u Program javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke 2022. – 2024. godine

Ciljevi izrade Programa javnih investicija

Osnovni cilj Programa javnih investicija (PJI) Županije Zapadnohercegovačke (ŽZH) je usklađivanje razvojnih projekata sa realnim, dostupnim izvorima financiranja. PJI Županije Zapadnohercegovačke kao instrument planiranja omogućuje bolje korištenje sredstava proračuna županije i učinkovitiji pristup ostalim izvorima financiranja obzirom da proračunska sredstva nisu dovoljna za višegodišnje financiranje projekata. PJI je sukladan članku 29. stavak 5 i članak 30. stavak (3) Zakona o proračunima u Federaciji BiH (Službene novine Federacije BiH, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18), Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija (Službene novine Federacije BiH, broj 106/14 članak 6. stavak (3) i Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija (Službene novine Federacije BiH, broj:27/19). Projekti koji su uključeni u Program javnih investicija financiraju se iz sredstava koja se osiguravaju u proračunu federacije, županije, donacijama, zaduživanjem, vlastitim sredstvima, te drugim izvorima financiranja, odnosno samo onaj projekt koji je uvršten u program javnih investicija može se financirati proračunskim sredstvima ili zaduživanjem.

Povezivanjem PJI s procesom strateškog planiranja i proračunom, projekti javnih investicija se stavljaju u funkciju ostvarivanja sektorskih politika i strateških ciljeva koji još nisu ostvareni, a definirani su u okviru Strategije razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2014. – 2020. godine i nove Strategije razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2021. – 2027. godine kao i u okviru sektorske Strategije ruralnog razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2020. – 2030. godine. Na taj način omogućena je bolja povezanost između prioritetnih projekata i procesa alokacije svih raspoloživih sredstava za njihovu realizaciju kao i planiranje raspodjele sredstava planiranih kroz proces izrade Dokumenta okvirnog proračuna županije. Jedan od razloga donošenja PJI je i da se smanji „ad hoc“ odlučivanje o investicijama, uz unapređenje klime za investicijska ulaganja u Županiju Zapadnohercegovačku.

Priprema i provedba Programa javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke omogućuje ostvarivanje slijedećih ciljeva:

- a) Povezivanje PJI Županije Zapadnohercegovačke s procesom proračuna županije i strateškog planiranja
- b) Povezanost između prioritetnih projekata i procesa alokacije svih raspoloživih sredstava za njihovu realizaciju kao i planiranje raspodjele sredstava planiranih kroz proces izrade Dokumenta okvirnog proračuna županije

- c) Upravljanje javnim financijama kroz usklađenost s procesom planiranja proračuna sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 102/13 i 13/14)
- d) Povezivanje sa Strategijom razvitka Županije Zapadnohercegovačke uz provođenje dogovorenih politika u programima i projektima
- e) Stvaranje okvira za pripremu, implementaciju i praćenje projekata sa osiguranim izvorima financiranja čija je realizacija u tijeku i osnova je za analizu javnih investicija
- f) Podizanje učinkovitosti javnih investicija u Županiji Zapadnohercegovačkoj i olakšavanje donošenja investicijskih odluka
- g) Promociju Županije Zapadnohercegovačke na karti poželjnih investitora

Metodologija, priprema i donošenje PJI ŽZH

PJI se priprema i donosi svake godine prema kalendaru utvrđenim Zakonom o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15) sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija („Službene novine Federacije BiH“, br. 106/14 i 27/19). Prema Zaključku Vlade Županije Zapadnohercegovačke, broj:05-01-1191/03 od 17. studenog 2003. godine određuje se da je Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke kao nadležan organ u kojem je osnovano zasebno Odjeljenje za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak i europske integracije zaduženo za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija ŽZH. Rješenjem Vlade ŽZH broj:01-336-1/20-49 od 2. travnja 2020. godine imenuje se Komisija za analizu i ocjenu projekta za Program javnih investicija u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

U izradi Programa javnih investicija Federacije BiH sudjeluju Federalno ministarstvo financija, Federalni organi uprave, Povjerenstvo za PJI Federacije (u daljem tekstu: Povjerenstvo), vlade županija, nadležni županijski organ, županijski organi uprave, jedinice lokalne samouprave, samostalne upravne organizacije, specijalizirane organizacije i posebna tijela (zavodi, direkcije, agencije, instituti i sl., u daljem tekstu agencije) i javna poduzeća.

Županije sukladno Uredbi imaju obvezu donijeti svoj program javnih investicija u koji su uključeni projekti gradova, općina i drugih županijskih institucija. Vlada županije, na prijedlog Ministarstva gospodarstva ŽZH, Odsjek za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak i europske integracije, donosi nacrt PJI županije. Nakon usvajanja PJI od strane Vlade ŽZH isti se dostavlja Federalnom ministarstvu financija do 1. lipnja tekuće godine.

Program javnih investicija FBiH priprema se i donosi prema slijedećem kalendaru:

- do 15. veljače – Ministarstvo financija dostavlja mjerodavnim ministarstvima informaciju o projektu sa zahtjevom za popunjavanje obrazaca za izradu Programa javnih investicija F BiH (u daljnjem tekstu: IP obrazac)
- do 15. travnja – mjerodavna ministarstva dostavljaju Ministarstvu financija popunjene IP obrasce
- do 15. lipnja – Ministarstvo financija priprema Nacrt programa javnih investicija F BiH i dostavlja ga Vladi na usvajanje
- do 30. lipnja – Vlada usvaja Nacrt programa javnih investicija F BiH
- do 15. rujna obavljaju se konzultacije između Ministarstva financija i proračunskih korisnika glede izrade prijedloga Programa javnih investicija BiH
- do 25. rujna – mjerodavna ministarstva dostavljaju Ministarstvu financija revidirane IP obrasce
- do 20. listopada Ministarstvo financija dostavlja Vladi Prijedlog programa javnih investicija F BiH
- do 15. studenog – Vlada donosi Program javnih investicija F BiH

Sadržaj IP obrazaca koji je identičan za federaciju, županije, gradove i općine propisuje Federalno Ministarstvo financija.

Županije dostavljaju Federalnom ministarstvu financija svoj Program javnih investicija do 1. lipnja, zatim Vlada Federacije BiH do 15. studenog tekuće godine donosi PJI Federacije BiH. Nakon donošenja Programa javnih investicija Federacije BiH, Ministarstvo financija taj program, zajedno sa županijskim programima javnih investicija, dostavlja Ministarstvu financija i trezora, radi izrade Programa javnih investicija Bosne i Hercegovine.

Program javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke je pripremljen na osnovi podataka u popunjenim, potpisanim i ovjerenim IP obrascima koji su dostavljeni Ministarstvu gospodarstva, odnosno Odsjeku za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak i europske integracije (Odsjek), od strane ministarstava, grada i općina u županiji i drugih ustanova i institucija u županiji, a koji se po usvajanju na Vladi ŽZH unose u jedinstveni PIMIS sustav koji je instaliran u Ministarstvu gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke.

Sukladno članku 9. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija ("Službene novine Federacije BiH", br. 106/14 i 27/19), procedura za pripremu PJI županije počinje slanjem dopisa sa zahtjevom za popunjavanje IP obrazaca koji Odsjek Ministarstva gospodarstva ŽZH, do 10. veljače dostavlja županijskim organima uprave, županijskim agencijama, gradovima, općinama i JP u nadležnosti Vlade županije, odnosno jedinicama lokalne samouprave.

Županijski koordinator dostavlja do 10. travnja nadležnom županijskom organu popunjene i ovjerene IP obrasce za županijske projekte čija je ukupna vrijednost veća od 500.000 KM, odnosno za gradske i općinske projekte čija je ukupna vrijednost veća od 100.000 KM. Županijski koordinator dostavlja Komisiji za analizu i ocjenu projekata za PJI u ŽZH (Komisija) IP obrasce i Obrasce za ocjenu prijedloga projekta.

Nakon ocjenjivanja Komisije utvrđuje se rang lista prioriternih projekata kandidiranih za PJI županije. Zatim se PJI ŽZH šalje u obliku nacrt na usvajanje Vladi ŽZH. Ministarstvo gospodarstva ŽZH dostavlja nacrt PJI županije Federalnom ministarstvu financija do 1. lipnja. Vlada Federacije BiH do 15. studenog tekuće godine donosi PJI Federacije BiH.

Projekt koji nije uvršten u program javnih investicija (bez obzira radi li se o PJI Federacije ili o PJI županije) ne može se financirati proračunskim sredstvima ili zaduženjem, uz izuzetak projekta koji služi ublažavanju posljedica izazvanih nastankom vanrednih i nepredvidivih događaja (elementarne nepogode, vanjski šokovi ili krize).

Definicije pojmova koji se koriste u PJI

Program javnih investicija je trogodišnji dokument koji sadrži pregled ulaganja u projekte s podacima o ukupno potrebnim, nedostajućim i utrošenim sredstvima, te sredstvima planiranim za financiranje projekata iz proračuna, kredita, donacija i/ili drugih izvora za godine na koje se dokument odnosi i za razdoblje nakon toga.

Strateški okvir obuhvaća sve dokumente strateške važnosti na temelju kojih se pripremaju programi ili planovi.

Projektom se smatra projekt ili program kao sredstvo organiziranja međusobno povezanih aktivnosti u određeni redoslijed kako bi se ostvarili unaprijed određeni ciljevi u određenom vremenskom okviru i u okviru raspoloživih sredstava, a čijom se realizacijom doprinosi implementaciji integriranih i sektorskih razvojnih dokumenata svih razina vlasti u Federaciji, socijalnom ili ekonomskom razvoju i razvoju administrativno-tehničkih kapaciteta.

Jedinica za upravljanje projektom je organizacijska jedinica osnovana u okviru federalnog organa uprave, županijskog organa uprave, jedinice lokalne samouprave, agencije, odnosno javnog poduzeća i odgovorna je za implementaciju projekta koji je odobrila Vlada županije ili Vlada Federacije svaka u okviru svojih nadležnosti.

PIMIS je Informacijski sustav za upravljanje javnim investicijama (baza podataka) instaliran u Federalnom ministarstvu financija u Sarajevu te je posebnom vezom uspostavljena direktna komunikacija s Ministarstvom gospodarstva, Odsjek za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvitak i europske integracije, a koji služi za unos podataka o projektima kroz IP obrasce.

Definicija kategorija projekata

U Programu javnih investicija izloženi su investicijski projekti koji prikazuju razvojne planove i strateške sektorske prioritete. Projekti su prikazani prema vrsti ulaganja, tipu i statusu.

Podjela projekata prema vrsti ulaganja:

Investicije u socio-ekonomski razvoj (javne investicije) predstavljaju ulaganja u značajno povećanje vrijednosti nefinancijske imovine, a podrazumijevaju stjecanje infrastrukture od općeg značaja, lokalne infrastrukture, građevinskih objekata, zemljišta i opreme.

Investicije u izgradnju administrativno-tehničkih kapaciteta su investicije u nepokretnu imovinu koja je neophodna za zemlju (npr. obrana, zatvori, ambasade, administrativne zgrade, itd.), unapređenje znanja i vještina ljudskih kapaciteta unutar javnih institucija i oblasti koje nisu razvojnog karaktera. Ovi projekti mogu biti kapitalnog ili institucionalnog tipa.

Tip projekta:

Kapitalne investicije su projekti u kojima je dominantno ulaganje u kapitalna dobra kao što su objekti, oprema, sredstva za rad, i slično. Kapitalni projekti uključuju kupovinu zemljišta, građenje, rekonstrukciju, renoviranje, rušenje, opremu, te studije potrebne za provedbu određenog projekta. Drugim riječima, kapitalni projekti trebaju služiti javnom interesu, imati dug vijek trajanja ili znatno produljiti vijek trajanja postojeće imovine, imati tržišnu cijenu, imati osobine nekretnina.

Institucionalne investicije su projekti u kojima je dominantno ulaganje u povećanje kapaciteta institucija.

Podjela projekata prema statusu:

Kandidirani projekt je projekt koji je prijavljen kroz IP obrazac ali nije odobren i predstavlja samo odraz planova institucije za buduća ulaganja.

Odobreni projekt je projekt za koji postoji odluka o financiranju mjerodavnog tijela ili institucije. Ovi projekti se uključuju u PJI samo ako imaju osigurana sredstva za financiranje.

Projekt u implementiranju je projekt koji je odobren, ima osigurana sredstva za financiranje i počelo je njegovo implementiranje.

Otkazan je projekt koji je imao status kandidiran ili u implementaciji ali je institucija odustala od projekta i povlači ga iz PJI.

Završen je projekt koji je u potpunosti realiziran bez obzira jesu li utrošena sva predviđena sredstva.

Projekti se financiraju iz domaćih sredstava (proračun i sufinanciranje) i iz ino sredstava (donatorska sredstva i krediti).

Definicija kategorija sredstava

Sredstva za financiranje projekata su definirana prema slijedećim kategorijama:

Odobrena sredstva su sredstva za koje postoji službena i važeća odluka nadležnog tijela o odobrenju sredstava za projekt. Odobrena sredstva moraju biti jednaka troškovima projekta da bi projekt bio uključen u PJI.

Osigurana sredstva su sredstva koja su temeljem važeće odluke nadležnog tijela o odobrenju sredstava za projekt dodijeljena projektu iz proračuna. Također, sva sredstva odobrena od strane donatora i kreditora se smatraju osiguranim sredstvima.

Realizirana sredstva su osigurana sredstva utrošena na realizaciju projekata.

Nerealizirana sredstva predstavljaju osigurana, ali još uvijek neutrošena sredstva.

Planirana sredstva su sredstva planirana za implementaciju odobrenih projekata i predviđena su u Dokumentu okvirnog proračuna.

Nedostajuća sredstva predstavljaju razliku između ukupno odobrenih i potrebnih sredstava za implementiranje projekata.

PJI se sastoji od pregleda ukupnih ulaganja u kandidirane projekte i pregleda ulaganja u projekte u implementaciji po sektorima i po lokacijama.

Kandidirani projekti su oni za koje nisu osigurana sredstva za financiranje, a sadrže podatke o ukupnoj vrijednosti projekta, odnosno ukupnom iznosu sredstava potrebnih za njihovu realizaciju.

Projekti u implementaciji su oni projekti za koje postoji važeća i službena odluka nadležnog tijela o osiguranju sredstava za implementaciju ili je izvjesno njihovo financiranje.

Ako je za projekt koji se kandidira u Program javnih investicija ŽZH potrebno financiranje zaduživanjem proračunskih sredstava ili izdavanje garancije Federacije, županije, grada ili općine, podnosilac prijedloga, uz IP obrazac obavezan je priložiti:

- a) pozitivno mišljenje resornog ministarstva o usklađenosti projekta sa strateškim okvirom
- b) dokument koji dokazuje stupanj pripremljenosti projekta za realizaciju
- c) izjava o pripremljenosti projekta u skladu sa dokumentima prostornog uređenja
- d) izjava da projekt nije u suprotnosti s obvezama preuzetim međunarodnim ugovorima
- e) plan investiranja za projekt

- f) listu svih postupaka i radnji koje je potrebno poduzeti za izdavanje upravnih akata koji su neophodni za potpunu realizaciju projekta
- g) analizu financijske sposobnosti krajnjeg korisnika, osim u slučaju da je krajnji korisnik Federacija, županija, grad ili općina

O implementatoru projekta koji odobri vlada županije odlučuje vlada županije; o implementatoru projekta koji je odobrio grad odnosno općina odlučuje gradonačelnik odnosno općinski načelnik.

Osnovne značajke PJI 2022. – 2024. godine

- Okvir planiranja ulaganja od 3 godine je u skladu s razdobljem određenim za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna
- Fleksibilnost – priprema se svake godine po „rolling“ sustavu
- Suglasje kalendara pripreme Programa javnih investicija s kalendarom za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna
- Suglasje odobrenih i planiranih projekata sa sredstvima planiranim Dokumentom okvirnog proračuna
- Klasifikacija projekata prema izvjesnosti financiranja - zasebno su predstavljeni projekti za koje su odobrena sredstva za razliku od projektnih ideja koje odražavaju planove i buduće zahtjeve proračunskih korisnika za financiranje projekata
- Ostvarena je veza između odobrenih projekata javnih investicija sa strateškim ciljevima Prijedloga Razvojne strategije BiH, Strategijom razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2014. - 2020. godine, sektorskom Strategijom ruralnog razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2020. – 2030. godine, strategijama grada i općina u županiji te sektorskim/institucionalnim strateškim planovima.

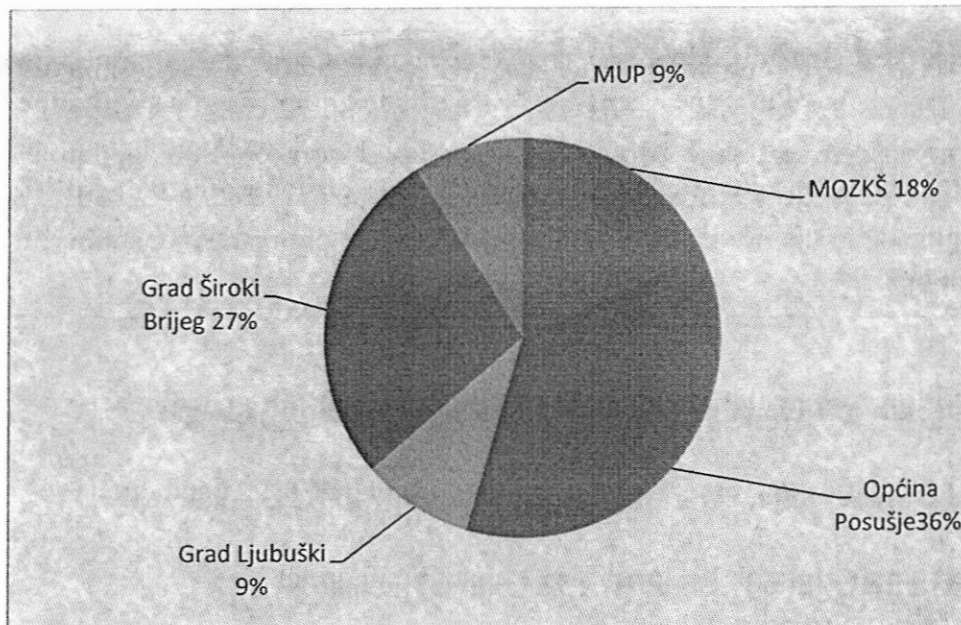
Pregled broja uključenih projekata po podnositeljima projektnih prijedloga:

- **Ministarstvo Obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH** 2 kandidirana projekta
- **Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH** 1 kandidirani projekt
- **Grad Široki Brijeg** 3 kandidirana projekta
- **Grad Ljubuški** 1 kandidirani projekta
- **Općina Posušje** 4 kandidirana projekta
- **Općina Grude** 2 projekta u implementaciji

Tabela 1. Zbirni pregled projekata PJI ŽZH po podnositeljima

Status	Podnositelj	Broj projekata	Ukupna vrijednost u KM
Kandidiran	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH	2	3.088.553
	Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH	1	500.000
	Općina Posušje	4	27.682.191
	Grad Ljubuški	1	4.000.000
	Grad Široki Brijeg	3	1.600.000
Ukupno kandidiran		11	36.870.744
U implementaciji	Općina Grude	2	2.093.400
Ukupno u implementaciji		2	2.093.400
UKUPNO		13	38.964.144

Kandidirani

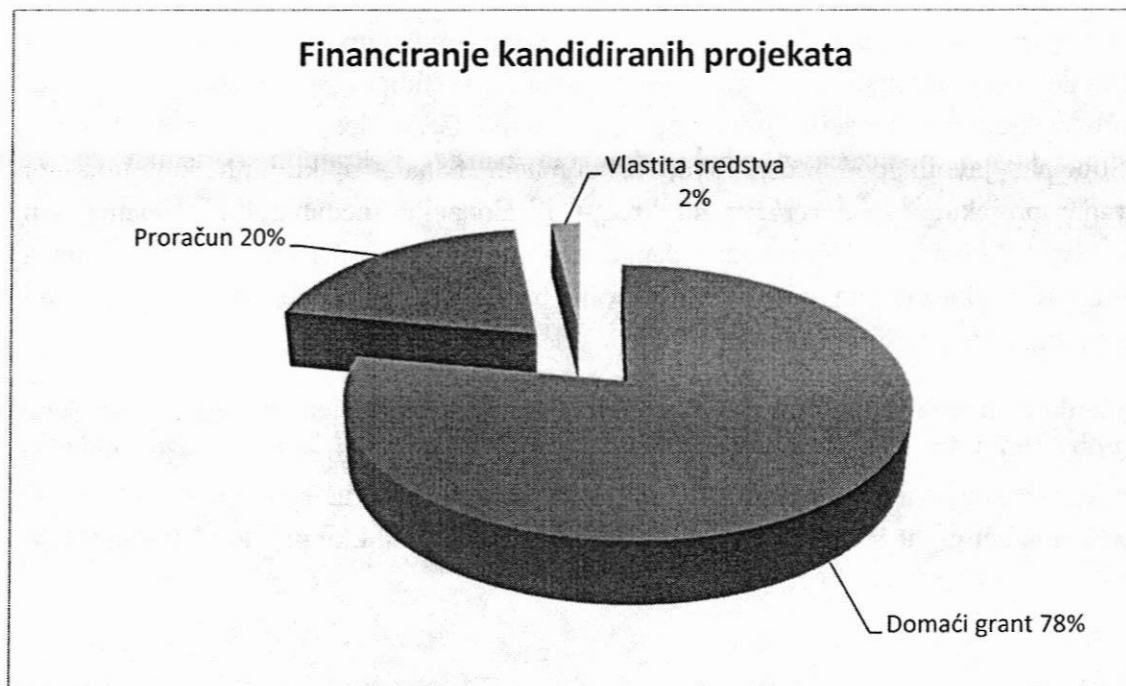

Općina Posušje je zastupljena s 36%, grad Široki Brijeg s 27%, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH s 18% te Grad Ljubuški i Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa po 9% od cjelokupnog broja kandidiranih projekata.

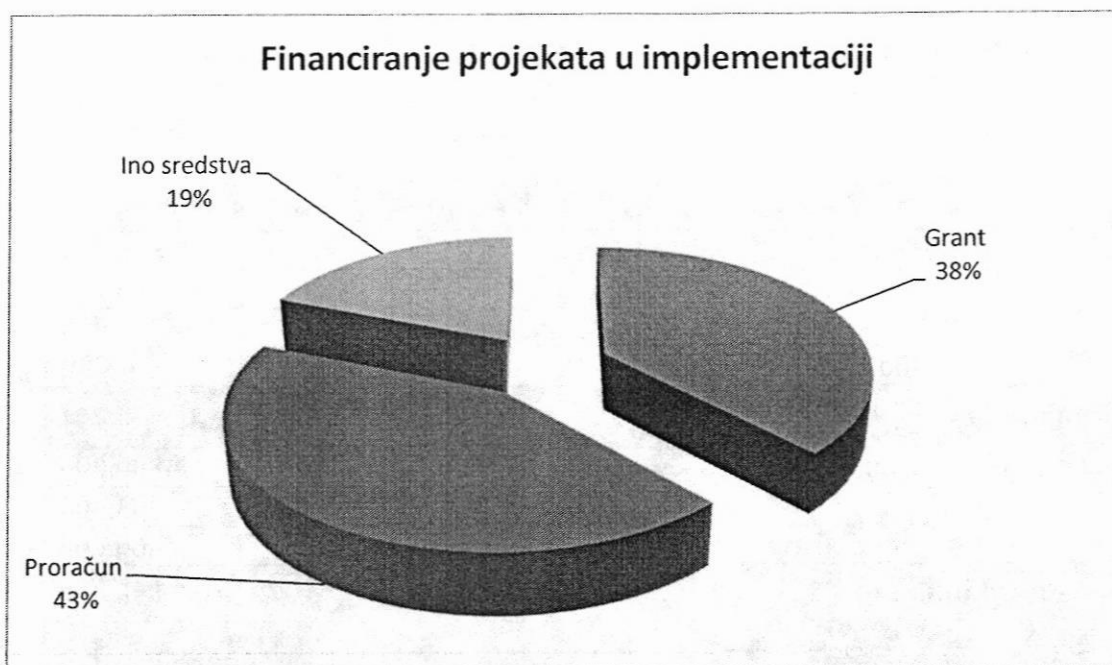
Projekte u implementaciji dostavila je općina Grude.

Tabela 2. Zbirni pregled projekata po vrsti i načinu financiranja, u KM

Status	Vrsta financiranja	Način financiranja	Ukupna vrijednost
Kandidiran	Domaća sredstva	Grant	28.826.830
		Proračun	7.310.179
		Vlastita sredstva	733.735
	Ino sredstva		0
Kandidiran ukupno			36.870.744
U implementaciji	Domaća sredstva	Grant	800.000
		Proračun	893.400
	Ino sredstva		400.000
U implementaciji ukupno			2.093.400
UKUPNO			38.964.144

Ukupna vrijednost **kandidiranih projekata** iznosi 36.870.744 KM, odnosno 95% ukupnih ulaganja u projekte. Plan načina financiranja kandidiranih projekata ima slijedeću strukturu: domaća sredstva u iznosu 36.870.744 KM od čega su proračunska sredstva 7.310.179 KM ili 20%, vlastita sredstva 733.735 KM ili 2% i domaći grant 28.826.830 KM ili 78%.

Projekti u implementaciji financiraju se domaćim i ino sredstvima. *Domaća sredstva* su proračunska sredstva namijenjena za financiranje javnih investicija i sufinanciranje projekata financiranih iz kredita i donacija, prihodi prikupljeni od GSM licence, sredstva županija, gradova, općina, javnih poduzeća, fondova, domaćih banaka i krajnjih korisnika za sufinanciranje projekata. *Ino sredstva* su krediti ili donacije međunarodnih financijskih institucija (Svjetska banka, Međunarodna banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka, Europska banka za obnovu i razvoj, Razvojna banka Vijeća Europe, Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj), Europske komisije, te Vlade pojedinih zemalja.

Planirano je da će u razdoblju 2022.-2024. godine na projekte u implementaciji biti utrošeno ukupno 2.093.400 KM. Od planiranih ulaganja za ovo razdoblje predviđena je slijedeća struktura: domaća sredstva u iznosu od 1.693.400 KM od čega su proračunska sredstva 893.400 KM ili 43%, domaći grant 800.000 KM ili 38% i ino sredstva u obliku grantova 400.000 KM ili 19%.

Tabela 3. Projekti Nacrta PJI ŽZH 2022.-2024. prema vrsti i tipu

Status projekta	Vrsta investicija		Tip investicije	
	U socio-ekonomski razvoj (RIP)	U izgradnju administrativno-tehničkih kapaciteta	Kapitalne	Institucionalne
Broj projekata				
Kandidirani	10	1	8	3
U implementaciji	2	0	2	0
Ukupno	12	1	10	3
Vrijednost projekata u KM				
Kandidirani	36.370.744	500.000	33.282.191	3.588.553
U implementaciji	2.093.400	0	2.093.400	0
Ukupno	38.464.144	500.000	35.375.591	3.588.553

U tabeli 3 su prikazani projekti Programa javnih investicija Županije Zapadnohercegovačke 2022-2024 prema vrsti i tipu.

U većem dijelu su zastupljeni projekti koji predstavljaju investicije u *socio-ekonomski razvoj* (ulaganja u značajno povećanje vrijednosti nefinancijske imovine, a podrazumijevaju stjecanje infrastrukture općeg značaja, lokalne infrastrukture, građevinskih objekata, zemljišta i opreme), njih 12 u ukupnoj vrijednosti 38.464.144 KM. Jedan projekt u vrijednosti 500.000 KM predstavlja investiciju u izgradnju administrativno-tehničkih kapaciteta.

Prema tipu investicije 10 projekata u iznosu od 35.375.591 KM predstavlja kapitalne investicije, dok su preostala 3 projekta u iznosu od 3.588.553 KM institucionalnog tipa.

Tabela 4. Kandidirani projekti prema DAC sektorima

DAC sektor	Broj kandidiranih projekata	Ukupni troškovi u KM
111 Obrazovanje	2	3.088.553
140 Vodosnabdijevanje i sanitacija	6	31.882.191
210 Transport i skladištenje	2	1.400.000
220 Komunikacije	1	500.000
Ukupno	11	36.870.744

U PJI za razdoblje 2022.-2024. godine kandidirano je 11 projekata ukupne vrijednosti 36.870.744 KM.

Najveći broj projekata kandidiran je u sektoru Vodosnabdijevanje i sanitacija, 6 projekata ukupne vrijednosti 31.882.191 KM. U sektoru Obrazovanja kandidirana su 2 projekta ukupne vrijednosti 3.088.553 KM, u sektoru Transporta i skladištenja 2 projekta u vrijednosti 1.400.000 KM i u sektoru Komunikacija 1 projekt u vrijednosti 500.000 KM.

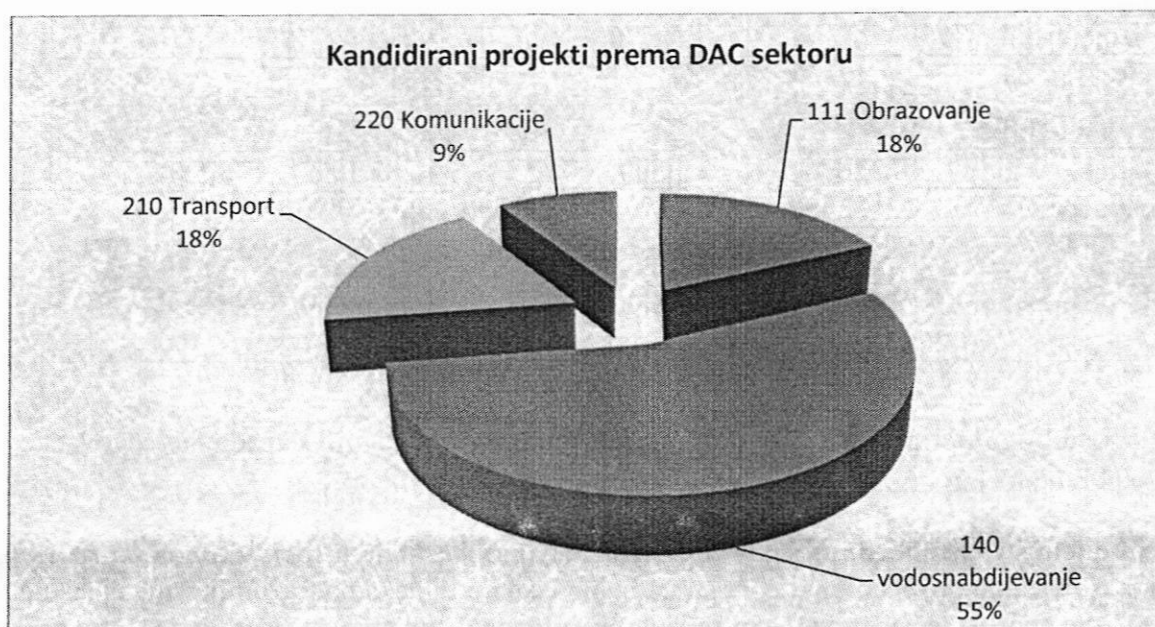
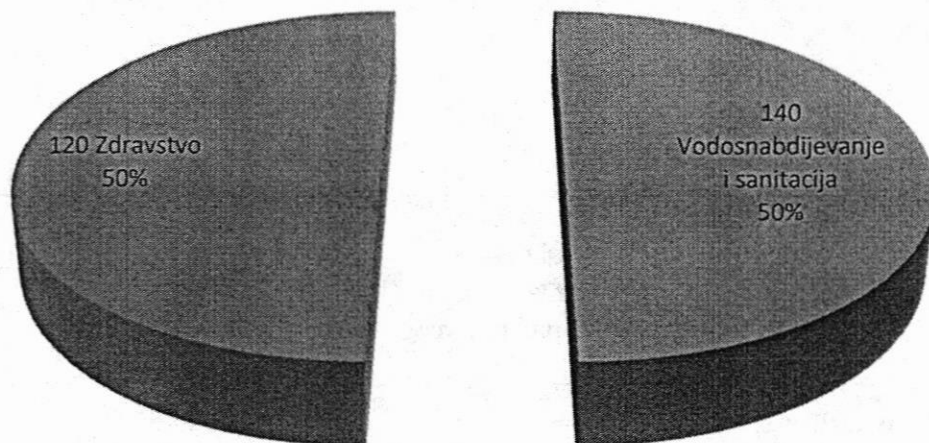

Tabela 5. Projekti u implementaciji prema DAC sektorima

DAC sektor	Broj kandidiranih projekata	Ukupni troškovi u KM
140 Vodosnabdijevanje i sanitacija	1	1.035.400
120 Zdravstvo	1	1.058.000
Ukupno	2	2.093.400

Projekti u implementaciji prema DAC sektorima

Radi usklađivanja sektora između entiteta i BiH institucija, klasifikacija sektora i podsektora u PJI u dobroj mjeri, koliko se moglo približiti, urađena je prema dvije međunarodno prihvaćene klasifikacije: DAC nomenklaturi i COFOG nomenklaturi koje su objavljene od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda.

DAC – Development Assistance Committee - Sustav klasifikacije sektora na osnovu standardne kodne strukture Odbora za pomoć u razvoju (DAC) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

COFOG – Classification of the Functions of Government – za analizu funkcionalne strukture investicija koristi se klasifikacija vladinih funkcija Ujedinjenih naroda – COFOG klasifikacija objavljena od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda.

Tabela 6. Pregled kandidiranih projekata, u KM

DAC sektor	Podnositelj	Naziv projekta	Ukupna vrijednost	Planirani početak realizacije
111 Obrazovanje	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH	Poduzetna škola	1.500.963	2021.
	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH	Unapređenje srednjeg strukovnog obrazovanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj	1.587.590	2021.
111 Obrazovanje ukupno			3.088.553	
140 Vodosnabdijevanje i sanitacija	Općina Posušje	Kanalizacijski sustav Posušje I faza	20.010.683	2021.
		Pročistač pitke vode Posušje	4.171.508	2021.
		Izgradnja vodoopskrbnog sustava Rakitno	2.000.000	2021.
		Izgradnja vodoopskrbnog sustava Vir	1.500.000	2021.
	Grad Široki Brijeg	Izgradnja stanice za pretovar i sortiranje komunalnog otpada	200.000	2021.
	Grad Ljubuški	Kanalizacijska mreža Zapadni krak	4.000.000	2021.
140 Vodosnabdijevanje i sanitacija ukupno			31.882.191	
210 Transport i skladištenje	Grad Široki Brijeg	Izgradnja kružnog toka na raskrižju kod Druge osnovne škole	200.000	2021.
		Izgradnja prometnice Trn-Belušine-Mokro	1.200.000	2021.
210 Transport i skladištenje ukupno			1.400.000	
220 Komunikacije	Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH	Optička mreža MUP-a ŽZH	500.000	2021.
220 Komunikacije ukupno			500.000	
UKUPNO			36.870.744	

U okviru DAC sektora *111-Obrazovanje* Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa podnijelo je dva projekta ukupne vrijednosti 3.088.553 KM.

U okviru DAC sektora *140-Vodosnabdijevanje i sanitacija* 4 projekta ukupne vrijednosti 27.682.191 KM podnijela je općina Posušje. Po jedan projekt su podnijeli grad Široki Brijeg (200.000 KM) i grad Ljubuški (4.000.000 KM).

U okviru DAC sektora *210-Transport i skladištenje* grad Široki Brijeg podnio je dva projekta ukupne vrijednosti 1.400.000 KM.

U okviru DAC sektora *220-Komunikacije* jedan projekt u vrijednosti 500.000 KM podnijelo je Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke..

Tabela 7. Rang lista kandidiranih projekata ŽZH

Red. br.	Podnositelj	Naziv projekta	Vrijednost projekta u KM	Prosječan broj bodova
1.	Općina Posušje	Pročistač pitke vode Posušje	4.171.508	91.1
2.	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH	Poduzetna škola	1.500.963	90.3
3.	Općina Posušje	Kanalizacijski sustav Posušje I faza	20.010.683	90.1
4.	Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH	Unapređenje srednjeg strukovnog obrazovanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj	1.587.590	89.3
5.	Općina Posušje	Izgradnja vodoopskrbnog sustava Rakitno	2.000.000	88.0
6.	Grad Široki Brijeg	Izgradnja stanice za pretovar i sortiranje komunalnog otpada	200.000	87.7
7.	Općina Posušje	Izgradnja vodoopskrbnog sustava Vir	1.500.000	85.7
8.	Grad Široki Brijeg	Izgradnja prometnice Trn-Belušine-Mokro	1.200.000	84.1
9.	Grad Široki Brijeg	Izgradnja kružnog toka na raskrižju kod Druge osnovne škole	200.000	81.7
10.	Grad Ljubuški	Kanalizacijska mreža Zapadni krak	4.000.000	81.7
11.	Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH	Optička mreža MUP-a ŽZH	500.000	80.0

Komisija za analizu i ocjenu projekata za Program javnih investicija ŽZH je, u skladu sa Kriterijima i načelima za ocjenjivanje, analizirala i ocijenila sve projektne prijedloge koji zadovoljavaju minimalne kvalifikacijske kriterije i za koje je dostavljena odgovarajuća prateća dokumentacija sukladno članku 12. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija. Svi kandidirani projekti su ocijenjeni od strane Povjerenstva (ukupno 11 projekata), što znači da nema projekata koji nisu bili predmet ocjenjivanja i koji ne mogu biti financirani proračunskim sredstvima ili zaduživanjem. Na osnovu broja bodova koje je Povjerenstvo dodijelilo svakom od projekata, nadležni županijski organ je utvrdio rang listu prioritetnih projekata kandidiranih za PJI ŽZH 2022.-2024. Ti projekti su podobni za financiranje proračunskim sredstvima, zaduživanjem ili izdavanjem garancije Federacije, županije, grada ili općine.

Preporuke za daljnje unapređenje Programa javnih investicija

Program javnih investicija značajno ovisi o kvaliteti strateškog planiranja i kapacitetu institucija za kvalitetno utvrđivanje i formulaciju razvojnih projekata i planiranje rashoda.

Ključne oblasti za daljnje unapređenje Programa javnih investicija:

- Pozicioniranje PJI kao ključnog instrumenta za implementaciju strateških razvojnih ciljeva na osnovu Razvojne strategije Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2021. – 2027. godine, sektorske Strategije ruralnog razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2020. - 2030. godine, Strategije razvoja BiH i Europa 2020
- Izrada strateških smjernica za planiranje ulaganja i donošenje investicijskih odluka
- Izrada strateških dokumenata na temelju jedinstvene metodologije (u suradnji s Direkcijom za ekonomsko planiranje i Uredom koordinatora za reformu javne uprave)
- Veći fokus na izradi kriterija za rangiranje projektnih prijedloga radi izrade kvalitetne osnove za kvalitetnije donošenje razvojnih investicijskih odluka i optimalnu alokaciju razvojnih resursa
- Razvijen sustav u institucijama za filtriranje projektnih ideja u odnosu na strateške ciljeve prije upućivanja prijedloga projekata za uključivanje u Program javnih investicija
- Daljnje usuglašavanje Programa javnih investicija s procesom pripreme proračuna
- Povećana kontrola institucija nad provedbom donatorskih projekata uključujući i informacije o financijskom upravljanju projektima
- Uspostava svrsishodnog srednjoročnog okvira rashoda i povećanje kapaciteta institucija ka pružanju kvalitetnih inputa prigodom primjene novog sustava proračunskog planiranja
- Definiran obavezan sustav strateškog planiranja koji uključuje mehanizme za određivanje strateških prvenstava i prioritetnih programa

- Uspostava i formaliziranje funkcije planiranja, praćenja i evaluacije u svim institucijama kao i koordinacija po vertikali i horizontali.

Unapređenju izrade, donošenja i implementacije Programa javnih investicija kao i povezanost s drugim razvojnim dokumentima doprinose i aktivnosti koje su se provele i koje se još provode na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Ministarstvo financija i trezora BiH, uz podršku Vlade Kraljevine Nizozemske, realiziralo je projekt „Razvoj integritanog, funkcionalnog i transparentnog javnog informacijskog sustava za upravljanje javnim investicijama – PIMIS“.

Kroz ovaj projekt je omogućeno kvalitetno upravljanje javnim investicijama, a time i učinkovitije korištenje stranih i domaćih razvojnih sredstava.

Novi softver za upravljanje javnim investicijama – PIMIS instaliran je u Ministarstvu financija i trezora BiH, Ministarstvu financija Republike Srpske, Federalnom ministarstvu financija, te na središnji server gdje će, nakon što entitetske vlade i Vijeće ministara usvoje pojedinačne programe javnih investicija, biti upisani podaci o svim projektima.

Donošenje novog Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj:102/13) ima za cilj povećanje financijske discipline i unapređenje fiskalne odgovornosti, kao i bolju regulativu odnosno unapređenje propisa, s obzirom da su u praksi uočeni određeni problemi i nedostaci u njegovoj primjeni, a naročito u dijelu koji se odnosi na način i rokove izrade i donošenja proračuna i Dokumenta okvirnog proračuna kao i ne osnivanja zasebnih organizacijskih jedinica za upravljanje Programom javnih investicija.

U Zakonu se uvodi novo poglavlje koje se odnosi na obvezu izrade Programa javnih investicija Federacije BiH i županijskih programa javnih investicija, kojim je propisan cilj, sadržaj i kalendar za pripremu i donošenje Programa javnih investicija.

Normiranje sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem ima za cilj ojačati koordinaciju i korištenje javnih sredstava i drugih resursa na odgovoran, transparentan, efektivan i učinkovit način radi ostvarivanja kvalitetnijeg i boljeg života.